proLékaře.cz | 1.11.2026

Čo priniesol rok 2024 v komplexnom manažmente obezity



Obezita sa za ostatné desaťročia stala globálnou pandémiou kvôli multifaktoriálnym príčinám, ale najčastejšie kvôli nárastu prevalencie nežiaduceho životného štýlu, ako je nadmerná konzumácia ultraspracovaných, vysokokalorických potravín a fyzická inaktivita. V dôsledku toho sa objavila cunami viac ako 200 problémov – komorbidít súvisiacich s obezitou, ktorá ohrozuje ľudské zdravie a blahobyt na globálnej úrovni.

V súčasnosti žije 800 miliónov ľudí na celom svete s obezitou a čelíme aj nárastu obezity v detskom a adolescentnom veku. Pokiaľ neexistuje masívny globálny akčný plán na ovplyvnenie pandémie obezity, bude toto chronické, relapsujúce, preventabilné ochorenie naďalej výrazne ovplyvňovať jednotlivcov a samozrejme aj systémy zdravotnej starostlivosti.

Najhoršou metabolickou konsekvenciou obezity je diabetes mellitus 2. typu (DM2T). V súčasnosti pre silné patofyziologické prepojenie a kombináciu nepriaznivých zdravotných účinkov obezity a DM2T používame termín diabezita.

Celosvetová epidémia diabezity je dôležitým problémom verejného zdravia. Projekcie odhadujú 6-násobný nárast počtu dospelých s obezitou za 40 rokov a zvýšenie počtu jedincov s DM2T na 642 miliónov do roku 2040, čo sú naozaj veľmi zlé vyhliadky.

Ďalšie komorbidity asociované s obezitou, ako je adipozopatická dyslipidémia, artériová hypertenzia, s metabolickou dysfunkciou asociované steatotické ochorenie pečene, obštrukčné spánkové apnoe, srdcové zlyhávanie, ischemická choroba srdca, chronické obličkové ochorenie, 13 druhov onkologických ochorení, neurodegeneratívne ochorenia alebo osteoartritída ďalej zvyšujú morbiditu a mortalitu (aj kardiovaskulárnu), zhoršujú kvalitu života súvisiacu so zdravím, najmä ak títo pacienti majú navyše aj DM2T.

Viscerálna adipozita (dysfunkčné tukové tkanivo) je najsilnejším rizikovým faktorom, je podhubím pre rozvoj inzulínovej rezistencie s následným rozvojom DM2T.

Vo svetle súčasných vedomostí sa ideálnou stratégiou, ako zabrániť rozvoju DM2T, javí včasný, optimálny a dlhodobý manažment obezity.

A toto cítime aj v našej každodennej diabetologickej praxi. Veľmi sa teším záujmu kolegov diabetológov o možnosti komplexného manažmentu jedincov žijúcich s obezitou. V súčasnosti viac ako 50 diabetologických ambulancií prejavilo záujem sa podrobnejšie venovať aj tejto téme. Vzhľadom na to pripravujeme pre našich kolegov update certifikovaného školenia, ktoré by sme radi spustili v čase konania XXXV. diabetologických dní koncom mája 2025. Samozrejme týmto naše aktivity a podpora nekončia, o ďalších možnostiach budeme kolegov včas informovať.

Som nesmierne vďačná za možnosť pripraviť prvé číslo Forum diabetologicum 2025 venované problematike, ktorá ovláda naše osobné aj profesionálne životy. Verím, že témy budú pre vás čitateľov zaujímavé a budú vám inšpiráciou v možnostiach manažmentu pacientov žijúcich s obezitou.

Všetkým Vám prajem hlavne veľa zdravia, elánu, neutíchajúcej energie, pohody a spokojnosti v pracovnom aj súkromnom živote.



doc. MUDr. Ľubomíra Fábryová, PhD., MPH
viceprezidentka EASO
prezidentka Slovenskej obezitologickej asociácie
predsedníčka Obezitologickej sekcie Slovenskej diabetologickej spoločnosti